

jiný úřad nebo orgán nesmí stát před soudy zastupovati.

Z toho vysvítá, že i v pracovních sporech do 1.000 Kč musí soud připustiti finanční prokuraturu jako právního zástupce státu. Vládní nařízení, kterými budou stanoveny výjimky ze zásady §u 1a zákona o výlučném zastupování státu finančními prokuraturami, dosud vydáno nebylo.

Zabývajíce se otázkou, zdali přísluší finanční prokuratuře ve sporech do 1.000 Kč náhrada nákladů, musíme si uvědomiti právní povahu finančních prokuratur jako státních úřadů. Prokuratury jako právní zástupci státu mají sice povahu advokáta, a v řízení před soudy a úřady platí pro ně zejména ustanovení o náhradě nákladů sporu podle advokátních tarifů, ale přesto nejsou advokáty. Mohou býti proto

připuštěny ve sporech pracovních do 1.000 Kč, ale nemohou účtovat útraty podle advokátních tarifů (zákon č. 78/1921 a vl. nař. č. 95/1923), jak tomu jest v jiných případech. Stát jako nositel soukromoprávních závazků a oprávnění podléhá zásadně týmž předpisům, jakým podléhají jiné právní podmínky. Finanční prokuratura má v pracovních sporech do 1.000 Kč postavení procesního zmocněnce ve smyslu § 29 c. ř. s. a přísluší jí pouze náhrada hotových výloh, zejména svědečného, znalečného a případných dalších nutných a účelných nákladů. Nároku na náhradu kolků nemá, poněvadž jako státní úřad jest osvobozena od kolkové povinnosti. Ježto zastupuje stát před soudy výlučně, nutno jejímu zástupci přiznati nárok na náhradu příjezdného ze sídla té které prokuratury.

Frydrych.

Literatura.

Dr. Evžen Tarabrin, **Nástin vývoje advokacie v zemích koruny české** (Knihovna Jednoty advokátů čsl., svazek I., stran 48, 1936).

Autor projednal své thema ve dvou hlavních obdobích: Prvé tvoří doba od počátků českého právního života do Obnoveného zřízení zemského (1627), v němž advokacie není ještě formální institucí, pro niž by právní řád stanovil přesné podmínky (ačkoli jako činnost ji zná dosti zevrubně jak právo městské, tak i zemské). Druhé období dějin advokacie jest autoru ukončeno rokem 1781 (vydání všeobecného soudního řádu), kdy končí vlastně dějiny a počíná dnešní právní stav. Autor, který není profesionálním právním historikem, dal si velkou a svědomitou práci vylíčiti na základě pramenných dokladů vývoj advokacie jakožto zvláštního sociálního zjevu, jenž spočívá v tom, že udílení právních porad a obhajoba třetích osob, kterážto činnost je jinak podle autora immanentní každé společnosti, se vykonává určitými lidmi jako povolání. Stavovská organizace advokátů učinila dobře, že tuto práci vydala, neboť k upev-

nění stavovského sebevědomí, nutného u každého lidského povolání, neobyčejně přispěje vědomost o tom, jak starou a ne vždy v minulosti dobře uspokojovanou funkci vyplňuje povolání advokátské.

K l i m e n t.

Nájemní řízení podle civilního řádu soudního. Napsal JUDr. Jindřich Hrdlička, soudní rada u krajského soudu civilního v Praze. — Praha 1936, 67 stran, 8 Kč.

Spisek jest velmi zevrubným a pečlivě zpracovaným úvodem do oné části civilního řádu soudního, o níž autor v předmluvě správně připomíná, že se vžil méně, než by odpovídalo době trvání jeho platnosti i významu pro hospodářský život. Je proto uvítati záslužnou snahu autorovu, že připravil praxi přechod od mimořádných poměrů a z mimořádných předpisů k řádným poměrům a k řádnému řízení. Sporadická ustanovení zákona dala vzniknouti bohaté judikatuře, která je v příručce velmi pečlivě a při tom stručně a přehledně zpracována. Nejde o ko-

mentář, nýbrž o zpracování systematické, které autor volil celkem šťastně. Tři připojené vzorce vhodně doplňují tuto velmi praktickou příručku. K. Gerlich.

Poplatky z obchodních písemností se zvláštním zřetelem k písemnostem poplatku prostým. — Sestavili, judikaturou a praktickými příklady opatřili JUDr. František Mucha a Zdeněk Deyl, Praha 1936, str. 189.

Známý výnos ministerstva financí z r. 1935 o kolkování některých obchodních písemností má tu nespornou zásluhu, že přispěl k právní jistotě v jedné z nejnepřehlednější části našeho právního řádu, totiž v poplatkovém právu; tím také dal vznik četné literatuře, jež se snaží právní zásady v něm obsažené aplikovati na zjev denního hospodářského života.

K této literatuře patří i kniha Muchova a Deylova; úkol, který si autoři dali, plní opravdu svědomitě. Jde o praktickou příručku pro širší vrstvy v pravém, t. j. dobrém smyslu. Kniha totiž neobsahuje pouze populární parafrázi známých věcí ani poznatky, získané pouze běžnou rutinou. Autoři jsou dobrými odborníky, nevyhýbajíce se otázkám, jež dosud nebyly řešeny a proto mohou též odborníkům říci

mnoho užitečného; při tom nezapomínají, že stejně důležité jako kvalita interpretace jest také typografické uspořádání textu a instruktivnost výkladu; lze říci, že si tu autoři počínali přímo vtipně.

Podnětem k vydání zmíněného ministerského výnosu byly poplašné zprávy o postižení účtů při revisích finančních orgánů; autoři dali proto na začátek své knihy ustanovení o kolkových revisích. Kniha sama jest rozdělena na drobné odstavce, jejichž obsah jest stručně charakterisován nadpisem. Marginálními poznámkami jsou čísla judikátů a výnosů, o které se výklad autorů opírá. Spis zvláště obsahuje četné vzorce obchodních písemností, jež do všech podrobností napodobují písemnosti, formuláře atd. v praxi užívané. U každého z nich jest výklad, zdali, jak a proč jest písemnost poplatna.

Celá kniha jest rozdělena na 9 kapitol; v první se probírají účty tuzemské, v druhé účty vydané v cizině, v třetí zvláštní druhy účtů, ve čtvrté dobropisy, v páté upomínky, v šesté nabídky, v sedmé objednáčnické listy, v osmé stvrzenky a v deváté poplatkové osvobození obchodních dopisů.

Předmětem výkladu jest poplatkové právo platné jak v historických zemích, tak i na Slovensku. — Podrobný obsah, otištěný na konci knihy, má zároveň povahu syllabu k celé práci. Čakrt.

Po časopisech.

Odpovědnost motoristy vůči osobám bezplatně dopravovaným

řeší dr. Neustadt v 6. sešitu Aktualit čsl. práva automobilového (str. 12 a n.), kterýmžto sešitem ukončen byl právě 1. ročník této revue. Nynější zákon o jízdě motorovými vozidly č. 81 ex 1935 odpírá v §u 49 osobám, které jsou dopravovány bezplatně, právo uplatňovati svoje nároky na náhradu škody na podkladě přísnější odpovědnosti tohoto zákona. Osoby takové musí proti řidiči neb provozovateli vozidla svoje žalobní nároky opírat o ustanovení obč. zákona a dokazovati zavinění. Jestliže škoda byla způsobena srážkou druhého motorového vozidla, tedy podle §u 84, odst. 4. mohou býti zažalovány odpovědné osoby obou vozidel jako solidární dluž-

níci. Žalovaní pak mohou požadovati, aby jejich závazek k náhradě škody omezen byl na poměrnou část škody. Proti řidiči druhého auta a jeho provozovateli může však z ochoty dopravovaný vznést nároky na základě přísnějšího ručení. Zde ale riskuje námitku zavinění řidiče vlastního automobilu.

Právník a odborná literatura.

V posledním sešitě Naší doby (roč. 43, 1936, str. 630) redaktor profesor Dr. J. Macek o této otázce píše: »Titul doktora v té nebo oné vědě vzbuzuje představu člověka s mimořádným vzděláním, pochopením určité vědy a se snahou v té vědě pronikat dál, nebo aspoň při nejmenším se snahou sledovat pokrok té vědy v literatuře. Tuto